

Akwụkwọ Daniel — Nọmba Iri ise na atọ

Ekpughere Ọhụ Amụma: Ighota Ụbọchị Ikpeazụ Site n'Ahụmahụ Daniel

Jeff Pippenger

2024-01-17

Ndị amụma niile na-ekwuputa karịa banyere ụbọchị ikpeazụ karịa ụbọchị ndị ha biri n'ime ha.

“Onye ọ bụla n'ime ndị amụma oge ochie kwughachiri okwu pere mpe karịa maka oge nke ha, kama karịa maka oge anyị, nke mere na amụma ha ka dị irè n'ebe anyị nọ. ‘Ugbu a, ihe ndị a niile mere ha ka ha bụrụ ihe atụ: e dekwara ha ka ha bụrụ ịdọ aka ná ntị nye anyị, ndị ọgwụgwụ nke ụwa biakwasiri.’ 1 Ndị Kọrint 10:11. ‘Ọ bughị nye onwe ha, kama nye anyị ka ha ji eje ozi n'ihe ndị ahụ, nke ndị kwusara unu ozi-oma ji Mmụọ Nsọ e zitere si n'eluigwe koro unu ugbu a; ihe ndị ahụ ka ndị mmụọ ozi na-achọsi ike ilebanye anya n'ime ha.’ 1 Pita 1:12”

“Baịbụl achikotala ma kekota akụ ya niile onụ maka ọgbọ ikpeazụ a. Ihe omume ukwu niile na ihe omume nile dị nsọ nke akukọ ihe mere eme nke Agba Ochie aburula, ma na-adikwa, na-emegharị onwe ha n'ime nzukọ n'ụbọchị ikpeazụ ndị a.” Selected Messages, book 3, 338, 339.

Daniel na-anọchi anya ndị Chineke, bụ ndị n'ụbọchị ikpeazụ achoputala site n'Okwu amụma na e chusasiri ha. Mgbe ha tetara n'eziokwu ahụ, a na-achọ ka ha mezuo ekpere Levitikos iri abuo na isii, nakwa ekpere maka ighota ihe nzuzo amụma ikpeazụ nke a na-emeghe ozugbo tupu oge ebere emechie, dị ka ekpere Daniel nọ n'isi nke abuo na-anọchi anya ya. Ọ burukwa na, na mgbe ọ bụla, ha abanye n'ahụmahụ Daniel, mmụọ ozi ahụ, Gabriel, ga-emetu ha aka, gwa ha ihe, ma kwuo okwu n'ebe ha nọ, n'ihị nzube nke inye ha “amamihe na nghota.” Ndị maara ihe bụ ndị “na-aghota” “mmụba nke omuma” mgbe a na-emeghe ihe nzuzo amụma.

Ọ gwara m, soro m kwurita okwu, ma si, O Daniel, abiaworom ugbu a inye gi amamihe na nghota. Ná mmalite nke ariri gi ka okwu ahụ putara, ma abiaworom igosi gi ya; n'ihị na a huri gi n'anya nke ukwu: ya mere, ghota okwu a, ma tlee ọhụ ahụ. Daniel 9:22, 23.

Ọhụ a gwara Daniel ka o tlee bụ ọhụ “mareh” nke odidi ahụ. Gabriel emechabeghi oru e kenyere ya n'isi nke asato mgbe a gwara ya ka o mee ka Daniel ghota ọhụ “mareh” ahụ. N'isi nke itoolu ọ loghachila imecha nkowa ya. N'isi nke itoolu, Daniel anaghizi ebi n'oge alaeze Babilon, kama ọ nọ n'akukọ ihe mere eme nke alaeze Midia na Peasia.

Mgbe Gabriel na-enye Daniel ntuziaka ka ọ “ghota ihe ahụ,” nakwa ka ọ “tlee ọhụ ahụ,” ọ na-akowaputa usoro nkewa nke uche nke ọ choro ka Daniel mee. Okwu ndi a sughariri di ka “ghota” na “tlee” bu otu okwu Hibru ahụ. Okwu ahụ bu “biyn,” ma ọ putara ikewa n'uche. Okwu Hibru a sughariri di ka “ihe ahụ,” bu “dabar,” ma ọ putara “okwu ahụ”. Ya mere, Gabriel na-eme ka Daniel mara, nakwa ndi ọ na-anochi anya ha n'ubochi ikpeazu, ka ha kewaa Okwu nke eziokwu nke oma.

Guosi ike ka i gosiputa onwe gi n'ihu Chineke dika onye anabatara, onye oru nke ihere na-adighi ya, na-ekewa okwu nke eziokwu n'uzo ziri ezi. 2 Timothy 2:15.

A na-ejikwa okwu a bu "matter" n'akwukwo Daniel n'isi nke iri, amaokwu nke mbu, ebe a sughariri ya ugboro ato di ka "thing."

N'afu nke ato nke Sairos, eze Peasia, e kpugheere Daniel otu ihe, onye a kporo aha ya Belteshaza; ma ihe ahụ bu eziokwu, ma oge a kara aka di ogologo: o wee ghotā ihe ahụ, ma nwee nghota nke ohu ahụ. Daniel 10:1.

N'amaokwu ahụ, okwu "ohu" bu ohu "mareh" nke odidi ahụ, ma Daniel ghotara ma ihe ahụ (okwu ahụ) nakwa ohu ahụ ("mareh"). N'amaokwu nke iri abuo na ato nke isi nke itoolu, Gebriel nyere Daniel ntuziaka ka o kee okwu ahụ na ohu ahụ nke oma n'ezi uzo, ma n'amaokwu mbu nke isi nke iri, o nwere nghota banyere ma okwu ahụ (ihe ahụ) na ohu ahụ ("mareh"). Gebriel na-eme ka Daniel mara n'isi nke itoolu ka o mata odiche di n'etiti okwu ahụ na ohu ahụ (kee ya nke oma n'ezi uzo). Ohu ahụ bu ohu "mareh," ma "okwu ahụ," ma o bu "ihe ahụ," bu ohu "chazon."

N'isi nke asato, a kowaputara ohuu abuo ahụ, a hukwara odiche di n'etiti ha n'ih na Daniel choro ighota ohuu "chazon," ma e nyere Gabriel iwu ime ka Daniel ghotā ohuu "mareh." Ka Gabriel na-amalite oru ya nke ime ka Daniel ghotā "okwu ahụ" na "ohu ahụ," o na-eme ka Daniel mara nke oma na ha bu ohuu abuo di iche.

O gwakwara m okwu, kwukwara m, si, O Daniel, aputaworom ugbu a inye gi amamihe na nghota. Na mmalite nke ariri gi, iwu ahụ putara; abiakwam egosi gi ya; n'ih na a huru gi n'anya nke ukwu: ya mere ghotā okwu a, tuleekwa ohuu ahụ. Izu iri asaa ka e kpebiri n'ebe ndi gi na obodo nsu gi no, iji mechie njehie ahụ, na ime ka mmehie kwusi, na ime mkpuchi mmehie, na iweta ezi omume ebighi ebi, na ikwuchie ohuu na amuma akara, na ite Onye Kachasi Nso mmanu. Ya mere mara ma ghotā, na site n'oge iwu ahụ siri puta ka e weghachi ma wughachi Jerusalem ruo n'aka Mesaja, Onye-isi, ga-adi izu asaa na izu iri isii na abuo: a ga-ewughachi uzo ya na mgbidi ya ozo, obuna n'oge nsogbu. Ma mgbe izu iri isii na abuo gasiri, a ga-ebipu Mesaja, ma o bughu n'ih onwe ya: ndi nke onye-isi ahụ ga-abia ga-ebibi obodo ahụ na ebe nsu ahụ; ogwugwu ya ga-adi ka iju mmiri, ruckwa na njedebe nke agha a ka e kpebiri itogboro n'efu. O ga-emekwa ka ogbugba ndu sie ike n'etiti otutu mmadu otu izu: ma n'etiti izu ahụ ka o ga-eme ka aja na onyinye kwusi, ma n'ih mgbasa nke ihe aru aru, o ga-eme ka o buru ihe togboro n'efu, obuna ruo n'ogwugwu ya, a ga-awukwasikwa ihe ahụ e kpebiri n'elu onye togboro n'efu. Daniel 9:22–27.

Gebriel choro ka Daniel ghotā na a ga-anochi anya akuku nke ma ohuu "chazon" ma ohuu "mareh" n'ime nkwa o nyere Daniel. Nkwa ahụ ga-elekwasu anya n'ohu abuo ahụ, o bukwa oru Daniel ikewa ohuu ahụ nke oma—nke na-ekwu banyere izopia ebe nsu na usuu ahụ n'ala—site n'ohu ahụ nke dugara n'iputa Kraist n'Ebe Kachasi Nso na Oktoba 22, 1844.

Gebriel na-egosi na site n'iwu Ataksaxis nyere n'afu 457 BC, a ga-enwe nari afu ano na iri itoolu e "bepuru" n'ime afu puku abuo na nari ato nke ohuu nke mgbede na ututu, nke e nyere puru iche n'ih ndi Juu. N'amaokwu ndi a ka a kporuru anya ugbu a, a kowara okwu ahụ bu "kpebiri" ugboro ato, ma o bu okwu Hibru abuo di iche iche ka a sughariri ha abuo dika "kpebiri" n'amaokwu ndi

ahụ. Oge mbụ e kwuru “kpebiri” dị n’amaokwu iri abụọ na anọ, ma okwu Hibru ahụ bụ “chathak” nke pụtara “ibepụ”.

Ọ na-egosi na e nyere Izrel oge nnwale nke malitere site n’iwu nke atọ nke Ataksaksis, nke ga-akwụsị n’itụ Stivin nkume n’afọ 34 AD. Afọ narị anọ na iri itoolu ahụ ka “e bepuru,” ma na-anọchi anya oge amụma dị mkpirikpi n’ime amụma ogologo nke afọ puku abụọ na narị atọ. Onuogu ahụ, “narị anọ na iri itoolu,” bụ akara nke oge nnwale, dika Jizos gbara ya àmà.

Pita we biakwutere ya nso, si, Onyenweanyi, ugboro ole ka nwanne m ga-emehie megide m, m wee gbaghara ya? ruo ugboro asaa? Jisos sirị ya, Asị m gi, Ọ bughị ruo ugboro asaa: kama, ruo ugboro iri asaa na asaa. Matiu 18:22.

E nwere njedebe nke mgbaghara, a na-anọchitekwa njedebe ahụ anya site n’onuogu “narị anọ na iri itoolu.” Afọ “narị anọ na iri itoolu” ahụ na-anọchite anya oge nnwale nye ndị Juu site n’oge a tọhapuru ha ruo mgbe ha juputara iko nke oge nnwale ha n’oge a turu Stivin nkume. Afọ “narị anọ na iri itoolu” ahụ jikọtara kwa na oḅubụ onu nke “ugboro asaa” dị na Levitikos iri abụọ na isii. E nwere naanị ebe abụọ n’ime Akwukwo Nso nke na-ekwu maka ala ka ọ na-anu uto sabbat ya. Nke mbụ dị na Levitikos iri abụọ na isii.

Ma ọ burukwa na unu agaghị ege m ntị n’ihi ihe ndị a niile, kama unu eje ije n’ilusọ m ogu; mgbe ahụ, m ga-eje ije n’ilusọ unu ogukwa n’oke iwe; ma mụ onwe m, ee, mụ onwe m, ga-ata unu ahuhụ ugboro asaa n’ihi mmehie unu. Unu ga-erikwa anu umu unu ndi ikom, ma anu umu unu ndi inyom ka unu ga-eri. Aga m ebibi ebe-unu di elu, bee ihe oyiyi-unu, tufuo ozu-unu n’elu ozu arusi-unu, mkpuru obi m ga-akpokwa unu asi. Aga m emekwa ka obodo-unu buru nkiti, mee ebe nso-unu ka ha buru mkpomkpo ebe, agaghikwa m anu isi uto nke ihe-esi-isi-unu uto. Aga m emekwa ka ala ahụ buru ozara: ndi iro-unu bi n’ime ya ga-eju ya anya. Aga m achusasị unu n’etiti ndi mba ozo, doputa mma-agma soro unu: ala-unu ga-abukwa ozara, obodo-unu burukwa nkiti. Mgbe ahụ ka ala ahụ ga-anuriri sabbat ya di iche iche, ogologo oge o ga-adi n’ila n’iyi, ebe unu no n’ala ndi iro-unu; ee, mgbe ahụ ka ala ahụ ga-ezu ike, ma nwee onu sabbat ya di iche iche. Oge niile o ga-adi n’ila n’iyi ka o ga-ezu ike; n’ihi na o naghị ezu ike n’oge sabbat-unu di iche iche, mgbe unu bi n’elu ya. Levitikos 26:27–35.

Ntaramahuhu nke “oge asaa,” nke a kporo aha ugboro anọ n’isi nke iri abụọ na isii, na-egosi na mgbe a gbasasiri ndi Chineke, ala ahụ ga-esi na ya “nu uto sabbat ya.” Daniel na ndi dike atọ ahụ agbasasıwo n’ala ndi iro di ka mmezu nke oḅubụ onu Mozis, ma mgbasa nke afọ iri asaa ahụ bụ ihe atụ mmuta a na-ahụ anya nke mgbasa nke afọ puku abụọ narị ise na iri abụọ. Ọ bụ ihe atụ mmuta amuma, yiri afọ atọ na okara nke okochi n’oge mkpagbu Jezebel n’oge Elaija. Afọ atọ na okara ahụ nochiri anya afọ amuma atọ na okara, nke ha ka afọ otu puku narị abụọ na iri isii nke ochichi pope site n’afọ 538 ruo 1798. Afọ iri asaa ahụ bụ akara nke “oge asaa,” dika afọ atọ na okara ahụ bụ akara nke ozara nke afọ otu puku narị abụọ na iri isii. Afọ iri asaa nke ndota n’agma Daniel, nke Jeremaya kowara, nochiri anya “afọ narị anọ na iri itoolu.”

Onyenwe ha, bu Chineke nke nna nna ha, zitere ha ozi site n’aka ndiozi Ya, na-ebili n’isi ututu na-eziga ha; n’ihi na O nwere ebere n’ebe ndi Ya no, nakwa n’ebe obibi Ya no: Ma ha mere ndiozi Chineke ihe ochi, leda okwu Ya anya, ma megbuo ndi-amuma Ya, ruo mgbe iwe

Onyenwe anyị biliri megide ndị Ya, ruo mgbe ọgwụgwọ na-adighizi. Ya mere O mere ka eze ndị Kaldia bịa megide ha, onye ji mma-agma gbuo ụmụ-okorobia ha n'ụlọ nsọ ha, ọ nweghikwa ebere n'ebe nwa-okorobia ma ọ bụ nwa-agboghọ nọ, agadi nwoke, ma ọ bụ onye agadi mere ka ọ kpọọ nkụ: O nyefere ha niile n'aka ya. Ngwongwo niile nke ụlọ Chineke, ndị ukwu na ndị nta, na akụ nile nke ụlọ Onyenwe anyị, na akụ nile nke eze, na nke ndị isi ya; ihe ndị a niile ka o buuru Babilon. Ha kpọrọ ụlọ Chineke ọkụ, kwatuo mgbidi Jerusalem, were ọkụ kpọọ ụlọ eze ya niile, ma bibie ngwongwo ya niile mara mma. Ndị fọduru, ndị gbanahuru mma-agma, ka o buuru Babilon; ebe ha ghorọ ndị-ozu nye ya na ụmụ ya nwoke ruo mgbe alaeze Peshia malitere ichi: Iji mezuo okwu Onyenwe anyị site n'ọnu Jeremiah, ruo mgbe ala ahụ nwetara izu-ike sabbath ya: n'ihia na ogologo oge niile ọ togboro n'efu ka ọ debere sabbath, iji mezuo afọ iri asaa. Ma n'afọ mbụ nke Sairōs eze Peshia, ka e wee mezuo okwu Onyenwe anyị nke e kwuru site n'ọnu Jeremiah, Onyenwe anyị kpaliri mmụọ Sairōs eze Peshia, nke mere na o mere nkwsa n'alaeze ya niile, o dekwara ya n'akwukwọ, si, Otú a ka Sairōs eze Peshia kwuru, Alaeze niile nke ụwa ka Onyenwe anyị Chineke nke eluigwe enyewo m; O nyewokwa m iwu iwulite Ya ụlọ na Jerusalem, nke di na Juda. Ọnye nọ n'etiti unu niile nke bụ nke ndị Ya? Ka Onyenwe ya Chineke noronyere ya, ka ọ rịgokwara. 2 Ihe E Mere 36:15–23.

Naanị ebe abụọ e zoro aka na ha n'Akwukwọ Nso gbasara ala inuri sabbath ya bụ n'ihe metutara ikposara ndi nke Chineke n'ala ozọ, na afọ iri asaa nke ndota n'agma, nke nochiri anya oge ga-eme ka ala ahụ nwee ike inuri sabbath ya. Nke a hà nhata onuogu sabbath ndi Juu ekweghi ka ala ahụ nuri n'izuike. Ala ahụ izuike afọ iri asaa nochiri anya mkpokota afọ niile e mezuru nnupuisi megide iwu ahụ nyere ka e kwe ka ala ahụ zuo ike. Mgbako di mfe na-egosi na n'ime "afọ nari anọ na iri itoolu" nke nnupuisi, a ga-enwe mkpokota afọ iri asaa nke ala ahụ anoghi n'izuike.

A napuru afọ nari anọ na iri itoolu n'ime afọ puku abụọ na nari ato ahụ, dika oge ule e nyere ndi Juu, ma "afọ nari anọ na iri itoolu" ahụ nwere njiko kpomkwem na igbasa nke "ugboro asaa" nke Levitikos iri abuo na isii.

Ọhụ "chazon" nke izoputa n'okpuru ukwu, na ọhụ "mareh" nke odidi n'ogwugwu puku afọ abuo na nari ato, di iche n'onwe ha, ma ha nwere njiko kpomkwem. Di ka o di n'ihe gbasara Daniel, ndi nke Chineke ga-ekewa ọhụ abuo ahụ nke oma, ebe n'otu oge ahụ ha na-amata njiko ha nwere n'etiti onwe ha. Afọ iri asaa nke ndota n'agma, nke dugara n'iwu ato nyere ndi Juu aka ilaghachi ma wughachi Jerusalem, nochiri anya "nari anọ na iri itoolu" afọ nke nnupuisi nke ndi Juu megide ogbugba ndu nke ikwe ka ala zuo ike.

Mgbe iwu nke ato kowaputara ohere ha nwere ilaghachi ma wughachi, e nyere ha "nari afọ anọ na iri itoolu" nke oge nnwale, dika e ji otu oge ahụ nwalee ha, nke n'ime ya nnupuisi ha butere mbibi Jerusalem na ichusasị ha. N'ogwugwu nke "nari afọ anọ na iri itoolu" nke abuo ahụ, nnupuisi ha ga-ewetakwa ozọ mbibi Jerusalem na ichusasị ha n'etiti ndi mba ozọ.

Mgbasawanye nke ndota n'agma afọ iri asaa ahụ bụ nke afọ "nari anọ na iri itoolu" nke nnupuisi buru ya uzọ, ma mgbe ahụ, ndota n'agma ahụ nke afọ iri asaa soro ya ozọ afọ "nari anọ na iri itoolu" ozọ nke nnupuisi ka ukwu.

Oge mbụ ahụ nke “nari anọ na iri itoolu” afọ, nke wetara afọ iri asaa nke ala ahụ izu ike, eruola n’isi njedebe site n’mbibi nke Jerusalem. N’ogwugwu nke “nari anọ na iri itoolu” afọ ahụ e bipuru n’ime afọ puku abuo na nari ato, e bibikwara Jerusalem ozo, n’ihi na Jizos na-eji mmalite nke ihe kowaa njedebe ya mgbe niile.

Ije afọ iri asaa nke ndokpu n’agha nke Izrel nkiti no na Babilon nkiti bu ihe nnochianya nke ikesa “ugboro asaa,” ma Sister White na-akowa na afọ iri asaa nke ndokpu n’agha nke Izrel nkiti no na Babilon nkiti bu udi nke afọ puku abuo na nari ato na iri isii nke ndokpu n’agha nke Izrel ime mmuo no na Babilon ime mmuo.

“Nzuko Chineke di n’uwa no n’ezie n’agha n’oge a ogologo nke mkpagbu na-adighi akwusi akwusi, dika umu Izrel no n’agha na Babilon n’oge mbula ahụ.” Prophets and Kings, 714.

Afọ otu puku nari abuo na iri isii ahụ, site n’afọ 538 ruo 1798, bu udi nke “oge asaa” ahụ. N’ogwugwu afọ iri asaa ahụ, ndi Juu laghachiri ime ka Jerusalem guzosie ike ma wughachi ya. Nlaghachi ha n’oge iwu ato ahụ mere ka mmalite (457 T.K.) nke afọ puku abuo na nari ato nke ohuu “mareh” ahụ puta ihè, nke duru n’iputa Kraist n’Ebe Nso Kachasi Nso na Oktoba 22, 1844. Iwu ato ahụ kara akara mmalite nke oge amuma ahụ, ma o choro iwu ato ahụ niile ka oge amuma ahụ malite, n’agbanyeghi na ha malitere ilaghachi ma wughachi site n’iwu mbu nke Sairos.

“N’isi nke asaa nke Ezra ka a huru iwu ahụ. Amaokuwu 12-26. N’udi ya zuru ezu nke ukwu, Ataksakses, eze Peasia, nyere ya n’afọ 457 T.K. Ma na Ezra 6:14 a siri na e wuru ulo nke Onyenwe anyi di na Jerusalem ‘dika iwu ahụ [“decree,” n’akuku ibe] nke Sairos, na Darios, na Ataksakses eze Peasia.’ Ndi eze ato a, n’imalite, n’ikwado ozo, na n’imezu iwu ahụ, wetara ya n’izuzu okè ahụ amuma ahụ choro iji kpo akara mmalite nke afọ 2300 ahụ. N’inakwere afọ 457 T.K., oge e mezuru iwu ahụ, dika ubochi nke iwu ahụ, a huru na nkowaputa o bu nke amuma ahụ gbasara izu iri asaa ahụ emezuwo.” The Great Controversy, 326.

Site n’afọ 1798 ruo 1844, ndi mmuo ozi ato nke Mkpughe batara n’akuko ihe mere eme amuma, ma dika iwu ato ahụ si gosi mmalite nke amuma ahụ nke puku afọ abuo na nari ato, otu a ka ndi mmuo ozi ato ahụ si gosi mmechi nke amuma ahụ. Oge amuma ahụ kwusiri n’obibia nke mmuo ozi nke ato, dika o siri malitekwa n’obibia nke iwu nke ato, n’ihi na Jisus na-ejikota njedebe nke ihe na mmalite nke ihe ahụ mgbe niile.

Ndi Juu malitere iloghachi n’okpuru iwu mbu ahụ, ma n’akuko iwu nke abuo ahụ ka ha mezuru ulo nso ahụ. Mmuo-ozu nke ato biarutere n’ubochi Oktoba 22, 1844, ma tupu ubochi ahụ, ndi Millerite emezula ulo nso ime mmuo ahụ nke ha siri na Babilon ime mmuo puta ka ha wughachi ya. A ghaghị imezu ya, n’ihi na n’ubochi Oktoba 22, 1844, onye ozi nke ogbugba ndu ahụ ga-abia na mberede n’ulo nso ya. Ulo nso ahụ bu ndi Millerite ahụ ndi batara n’ogbugba ndu n’ubochi Oktoba 22, 1844, ndikwa Pita kowara na ha bu ulo nso.

Unu onwe-unu kwa, dika nkume di ndu, ka a na-ewuli unu ka unu buru ulo nke Mmuo, ndi nchu-àjà di nso, ka unu na-achu aja nke Mmuo, nke anabatara n’ihu Chineke site n’aka Jisus Kraist. 1 Pita 2:5.

E wuru ụlọ nsọ ndị Millerite site n'afọ 1798 ruo 1844, nke bụ afọ iri anọ na isii, ma ọ bụ n'amụma, ụbọchị atọ, n'ihị na Kraịst kowara na ọ na-ewe ụbọchị atọ iwulite ụlọ nsọ elu.

Ngabiga kwa ememme ngabiga nke ndị Juu eruola nso, Jisọs wee rigoo Jerusalem, ọ hurukwa n'ụlọ nsọ ndị na-ere ehi na aturu na nduru, na ndị na-agbanwe ego ka ha nọ ọdụ: Mgbe o jiri ụdọ nta kpaa utari, o chupuru ha niile n'ụlọ nsọ, tinyere aturu na ehi; o wufukwara ego ndị na-agbanwe ego ahụ, ma kpughee tebul ha; O wee si ndị na-ere nduru, Wepunu ihe ndị a n'ebe a; unu emela ụlọ Nna m ụlọ ahia. Ndị na-eso ụzọ ya wee cheta na e dere, Inu oku n'obi maka ụlọ gi eripiawo m. Mgbe ahụ, ndị Juu zara si ya, Gini bụ ihe iriba ama i na-egosi anyi, ebe i na-eme ihe ndi a? Jisọs zara si ha, Kwatuonu ụlọ nsọ a, n'ime ụbọchị atọ m ga-ewulikwa ya. Ndị Juu wee si, Afọ iri anọ na isii ka e ji wuo ụlọ nsọ a, i ga-ewulikwa ya n'ime ụbọchị atọ? Ma ọ na-ekwu maka ụlọ nsọ nke ahụ ya. Jon 2:13–21.

Nwanyị White na-akowaputa na mgbe Onye-ozu nke ogbugba ndu biara n'ụlọ nsọ ya na mberede, dika e gosiri ya n'akwukwo Malakai, na amuma ahụ emezuwo mgbe Kraịst sachara ụlọ nsọ ahụ, dika e deputarala ya ugbu a n'akuku Akwukwo Jon.

“N'isachapu ụlọ nsọ ahụ n'aka ndi na-azu ahia na ndi na-ere ahia nke uwa, Jizos kwuputara ozi Ya nke isacha obi puo n'onya mmehie,—n'ochicho nke uwa, n'aguu onwe onye, n'omume ojojo ndi ahụ na-emebi mkpuru obi. 'Lee, M ga-ezite onye ozi m, ọ ga-akwadebekwa ụzọ n'ihu m: Onye-nwe-anyi, onye unu na-achọ, ga-abia n'ụlọ nsọ ya na mberede, obuna onye ozi nke ogbugba ndu ahụ, onye unu na-enwe mmasi n'ime ya: lee, ọ ga-abia, ka Jehova nke usuu ndi agha kwuru. Ma onye ga-anogide n'ubochi obibia ya? onye ga-eguzokwa mgbe ọ ga-aputa? n'ihị na ọ di ka oku nke onye na-anucha ihe, dikwa ka ncha nke ndi na-asa akwa: O ga-anodu ala di ka onye na-anucha na onye na-eme ka olocha di ocha: ọ ga-eme ka umu Levi di ocha, sachapukwa ha dika olaedo na olocha, ka ha wee choro Jehova aja n'ezu omume. Malakai 3:1–3.” The Desire of Ages, 161.

Ụlọ nsọ di na Jon isi nke abuo were afọ iri anọ na isii ka e wuo ya, ma Jizos kwuru na O ga-ewulite ụlọ nsọ ahụ e bibiri n'ime ụbọchị atọ. Site n'afọ 1798 ruo n'afọ 1844 bụ afọ iri anọ na isii, ọ na-akowaputakwa obibia nke ndi mmuo ozi atọ (ubochi), nke Mkpughe iri na anọ, ndi e ji iwu atọ ahụ, nke malitere amuma afọ puku abuo na nari atọ, buru ihe nnochianya ha. Afọ iri anọ na isii ahụ bụ oge nke Kraịst welitere ụlọ nsọ nke ndi Millerait, n'ihị na tupu oge ahụ, e zotala ebe nsọ nke mmuo na Izrel nke mmuo n'okpuru ukwu Babilon nke mmuo.

Mgbe Kraịst sachara ụlọ nsọ ahụ n'oge Emume Ngabiga n'mmalite ozi Ya, O na-emezu amuma ahụ gbasara Onye-Ozi nke Ogbugba-ndu, onye ga-abia na mberede n'ụlọ nsọ Ya, dika e deputara ya na Malakai. N'ubochi Oktoba 22, 1844, Kraịst biara na mberede n'ụlọ nsọ Ya, ma o were Ya afọ iri anọ na isii iwulite ụlọ nsọ Ya nke e bibiri.

“Obibia nke Kraịst di ka Nnukwu Onye-nchu-aja anyi n'Ebe Kachasi Nso, maka ime ka ebe nsọ di ocha, nke e gosiri na Daniel 8:14; obibia nke Okpara nke mmadu n'ihu Onye Ochie nke Ubochi, dika e siri kowaa ya na Daniel 7:13; na obibia nke Onyenwe anyi n'ụlọ nsọ Ya, dika Malakai buru amuma ya, bu nkowa nke otu ihe ahụ mere; a na-anochikwa nke a anya site n'obibia nke nwoke-alu oheru n'oriri alimdi na nwunye, dika Kraịst kowara ya n'ilu nke umu agboghọ iri ahụ, nke Matthew 25.” The Great Controversy, 426.

Iwe mbụ nke iwe ahụ kwusiri na 1798, na njedebe nke iwe ikpeazu ahụ bụ na 1844. Mmalite nke oge afọ iri anọ na isii ahụ, ebe Kraist welitere ụlọ nsọ Millerite, gosiputara njedebe ahụ, n'ihu na e ji mmechi nke iwe Chineke megide ndị Ya mara ma mmalite ma njedebe ya; n'ihu na Jizos na-ejiko njedebe nke ihe ọ bụla na mmalite ya mgbe nile.

Anyị ga-aga n'ihu n'ime ntuziaka Gabriel nyere Daniel n'isiokwu na-esonu.

“A ghaghị imeghe akwukwo Mkpughe nye ndị mmadu. A kuziiri otutu mmadu na o bu akwukwo e mechiri emechi, ma e mechiri ya naani n'ihu ndi na-aju eziokwu na ihè. A ghaghị ikwusa eziokwu ndi o nwere, ka ndi mmadu nwee ohere ikwadebe maka ihe omume ndi na-achọ ime n'oge na-adighi anya. A ghaghị iweta Ozi nke Mmuo Ozi nke Atọ dika naani olileanya maka nzoputa nke uwa na-ala n'iyi.

“Oghom nke ubochi ikpeazu ndi a adikwaghị anya n'ebe anyi no, ma n'oru anyi, anyi ga-ado ndi mmadu aka na ntị banyere ihe ize ndu ha no na ya. Ka e ghara ihapu n'enweghi imetu ya aka ihe ngosi ndi ahụ di nsọ nke amuma kpughere, ndi na-eru nso imezu n'oge na-adighi anya. Anyi bu ndi ozi Chineke, anyi enweghikwa oge anyi ga-efunahu. Ndi ga-achọ ibu ndi oru ibe na Onyenwe anyi Jizos Kraist ga-egosi mmasi miri emi n'eziookwu ndi di n'akwukwo a. Site n'ede na olu, ha ga-agbalị ime ka ihe itunanya ndi ahụ doo anya, ihe ndi Kraist si n'eluigwe bia ikpughe.” Signs of the Times, July 4, 1906.